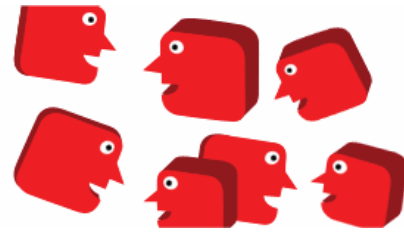

manifesto2009.pes.org
Yourspace

CONCEPT
Raadpleging voor het PES Manifesto Europese verkiezingen 2009
Discussienotitie

Red onze planeet

1. De actuele uitdagingen

Voor steeds meer mensen is de bestrijding van klimaatverandering het meest urgente probleem van onze tijd. Iedereen heeft het gevoel dat er ingrijpende veranderingen op komst zijn. De rol van de mens in de opwarming van de aarde wordt nu algemeen onderkend. Het Stern-rapport dat verscheen in opdracht van de Britse Labour-regering, en de rapporten van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) laten zien dat we voor een eenvoudige keuze staan: óf we verminderen snel de uitstoot van broeikasgassen, óf de wereldwijde opwarming zal onomkeerbare gevolgen hebben. De stijgende zeespiegel bedreigt complete landen; in de landbouw zijn overal ter wereld al negatieve effecten merkbaar; extreme en ongewone weersomstandigheden lijken frequenter dan ooit tevoren in de geschiedenis van de mensheid.

De mondiale afhankelijkheid van fossiele brandstoffen bedreigt niet alleen het klimaat; de toenemende wisselvalligheid van energiemarkten en de hoge prijzen leiden ook tot economische instabiliteit. Op de lange termijn kan de toenemende honger naar beperkte voorraden van kool, olie en gas niet worden gestild en liggen internationale conflicten op de loer.

Volgens het Stern-rapport koerst de wereldeconomie af op de zwaarste crisis in de moderne geschiedenis als we onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen niet veranderen. De kosten van niet-handelen zijn veel hoger dan de kosten van een effectieve klimaatbescherming. Op de lange termijn moet ervoor worden gezorgd dat betaalbare energieprijzen hand in hand gaan met een progressief klimaatbeleid.

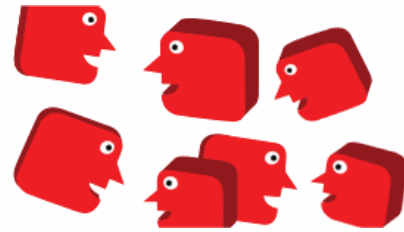
Er moeten onmiddellijk maatregelen worden getroffen om het effect van menselijke activiteiten op het klimaat te beteugelen. We moeten nu actie ondernemen om onze energieproductie en -verbruik zodanig te hervormen dat de vorming van schadelijke koolstofdioxide (CO₂) en andere broeikasgassen wordt verminderd. De realiteit van de wereldwijde opwarming laat ons weinig keus. Als de uitstoot van broeikasgassen tegen 2020 niet substantieel is teruggebracht, zal dat ingrijpende gevolgen hebben voor onze manier van leven.

Nieuwe, duurzame energiebronnen zijn van cruciaal belang. Maar eco-innovatie gaat verder dan alleen energiebeleid. Niet alleen de energievoorziening is niet-duurzaam, maar ook het gebruik van bodem, water en andere natuurlijke hulpbronnen. Als we de ambitieuze doelstellingen willen halen die nodig zijn om de gevolgen van mondiale opwarming te

manifesto2009.pes.org
Yourspace

beperken, moeten we grote sprongen voorwaarts maken, o.a. op het gebied van vervoer, huisvesting, logistiek, consumptie en industriële productie. Er moeten nieuwe, coöperatieve vormen van internationale overeenkomsten worden ontwikkeld, evenals nieuwe ontwikkelingsstrategieën voor onderontwikkelde landen. Kleinschalige verbeteringen voldoen niet meer.

Het merendeel van de Europese energievoorziening uit fossiele brandstoffen komt uit politiek min of meer instabiele regio's. De wisselvalligheid van de energiemarkten is toegenomen als gevolg van verschillende politieke factoren: terrorisme, oorlogen of wisselende regimes hebben de energiemarkten de laatste jaren herhaaldelijk opgeschrikt. De concurrentie om beperkte fossiele brandstoffen is toegenomen vanwege de toenemende honger naar energie in landen als India, China en Brazilië. Onder deze omstandigheden groeit ook de kans op ernstige conflicten om energiebronnen.

2. De context van Europees beleid

Europese staats- en regeringshoofden hebben de internationale doelstelling onderschreven om de opwarming van de aarde te beperken tot 2 graden boven het pre-industriële niveau; deze doelstelling is afgesproken in het VN-Kaderverdrag inzake Klimaatverandering (UNFCCC), het zogenaamde Kyoto-protocol.

In maart 2007 heeft de Europese Raad een ambitieuze integrale strategie aangenomen ter bestrijding van klimaatverandering en ter waarborging van de Europese energievoorziening. Deze strategie omvat bindende doelstellingen voor de vermindering van broeikasgassen, het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en de implementatie van het Europees Actieplan voor Energie-efficiëntie.

De Europese Unie heeft zich ten doel gesteld de uitstoot van broeikasgassen in 2020 met 20% te hebben verminderd. Op internationaal niveau heeft de Europese Raad de EU-doelstelling onderschreven dat de emissie van broeikasgassen in 2020 door de ontwikkelde landen met 30% moet zijn verminderd, hetgeen alleen lukt als alle belangrijke broeikasgasproducerende landen, waaronder de V.S. en China, zich aan deze doelstelling verbinden. Om deze doelstellingen te halen moet de EU 20% minder energie verbruiken door een efficiënter energiegebruik.

De Europese Unie heeft zodoende de bindende doelen gesteld om in 2020 20% van de energie te betrekken uit hernieuwbare bronnen; 10% biologische brandstoffen in de brandstofmix voor het verkeer; en 20% besparing op het totale primaire energieverbruik. Tot recente initiatieven behoren voorstellen voor een internationale overeenkomst betreffende energie-efficiëntienormen voor apparatuur-producerende landen.

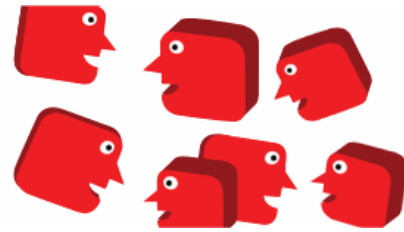
De Europese Unie ontwikkelt een gemeenschappelijk extern energiebeleid op internationale niveau met landen die belangrijk zijn als leverancier, verbruiker en als doorgangslid, waaronder Rusland;

De ontwikkeling van een Europees strategisch plan voor energietechnologie dat Research- & Ontwikkelingsactiviteiten zoveel mogelijk afstemt op CO₂-arme technieken;

manifesto2009.pes.org
Yourspace

Het Emissions Trading Scheme (ETS) is het belangrijkste instrument om deze doelstellingen te realiseren. In het kader van dit instrument worden emissierechten verkocht aan grote CO₂-producenten, zodat deze geld besparen als ze hun CO₂-emissie verminderen. De belangrijkste taak voor de Europese Commissie in 2007 is de afronding van nationale toewijzingsplannen voor de tweede handelsperiode van het ETS, die in januari 2008 begint. Dit is cruciaal voor de verdere ontwikkeling van de wereldwijde koolstofmarkt, aangezien de wereldwijde toepassing van het ETS een onontbeerlijk instrument is om tegen de laagste kosten de wereldwijde emissies substantieel te verminderen. Het is de bedoeling de emissiehandel uit te breiden naar nieuwe sectoren zoals de scheepvaart en luchtvaart, en naar nieuwe gassen.

Hoewel de EU verenigd is in haar streven naar een duurzame, CO₂-arme economie, zal het lastig zijn deze ambitieuze doelstellingen te implementeren wanneer op EU-niveau en in de lidstaten niet het juiste beleid wordt ontwikkeld.

Zelfs de V.S. en China, landen die het Kyoto-protocol niet hebben ondertekend, onderkennen nu dat snelle maatregelen nodig zijn. De Europese Unie probeert deze landen, die de grootste CO₂-producenten ter wereld zijn, aan de onderhandelingstafel te krijgen ten behoeve van een internationaal kader voor klimaatbeleid na 2012. De EU wil een bindende overeenkomst binnen het kader van de UNFCCC. Van december 2007 tot begin 2009 probeert de EU op een reeks internationale conferenties de leiding te nemen met het oog op een verdrag over klimaatverandering. De EU heeft aangeboden de emissie van broeikasgassen met 30% te verminderen als ook de V.S. en grote zich ontwikkelende landen als China en India zich verbinden aan een substantiële reductie van CO₂-emissies. Een wereldwijde afspraak is cruciaal, aangezien Europa slechts verantwoordelijk is voor 10% van de mondiale uitstoot van broeikasgassen. Wij kunnen het niet alleen oplossen.

3. Onze ideeën voor een progressieve visie

De PES heeft ideeën ontwikkeld voor een progressieve visie op klimaatverandering en energiebeleid in haar resolutie 'Veilige energievoorziening en slimme groene groei: een nieuw sociaal-democratisch energiebeleid', aangenomen op het PES-congres in december 2006. Hieronder worden de belangrijkste ideeën samengevat.

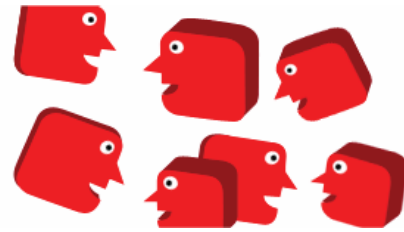
A. Duurzame, onafhankelijke en zekere energie voor Europa

- Europa's energiestrategie moet klimaatverandering en energiebeleid op een integrale manier aanpakken;
- De nieuwe strategie moet berusten op het duurzaamheidsprincipe;
- Hernieuwbare energie & energie-efficiëntie zijn de kernelementen van een strategie die de emissie van broeikasgassen reduceert en tegelijkertijd Europa's energievoorziening waarborgt;
- De invoering van hernieuwbare energieën en een efficiënter gebruik van energie bieden Europa enorme economische kansen; dit kan de omschakeling naar een CO₂-arme economie versnellen;

manifesto2009.pes.org
Yourspace

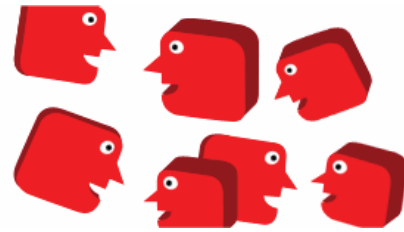

- Duurzaamheid betekent meer dan het veranderen van het patroon van het energieverbruik; het raakt ook aan productie, consumptie, transport, huisvesting, stadsplanning etc.
- B. Slimme groene groei is de sleutel naar een snelle omschakeling
- Slimme groei betekent het combineren van duurzame economische groei met het aanpakken van klimaatverandering;
 - De juiste economische en fiscale stimulansen zullen de vereiste omschakeling naar een CO2-arme economie bespoedigen;
 - Europa moet haar research richten op de belangrijkste technologische gebieden voor een groene industriële revolutie;
 - Europa heeft voor de omschakeling naar een CO2-arme economie de juiste mix nodig van private en publieke investeringen, initiatieven van burgers en politiek leiderschap.
- C. Burgers en maatschappelijke organisaties een rol geven
- De keuzes en belangen van consumenten zijn een enorme, nog grotendeels onbenutte hulpbron in de strijd tegen klimaatverandering. De economische en sociale dimensies van wereldwijde opwarming zijn even belangrijk als een radicaal energiebeleid;
 - Individueel bewustzijn en een actieve bijdrage van burgers vormen een cruciaal element voor de omschakeling naar een CO2-arme economie. Een gedragsverandering helpt het energieverbruik te verminderen;
 - Maatschappelijke organisaties moeten bij de bewustmaking worden betrokken;
 - Politieke partijen moeten de nadruk leggen op de milieuverantwoordelijkheid van ondernemingen in de strijd tegen klimaatverandering.
- D. Een mondiaal antwoord op een mondiale uitdaging
- Energie moet een belangrijk aspect worden in het Europese buitenlandse, veiligheids- en ontwikkelingsbeleid;
 - Zekerheid van de energievoorziening moet een integraal onderdeel zijn van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU, op hetzelfde niveau als het ontwikkelings- en handelsbeleid. De EU moet haar collectieve gewicht aanwenden in de dialoog met de belangrijkste energieleveranciers, gericht op een solide langetermijnsamenwerking en samenwerkingsovereenkomsten betreffende energie;
 - De Europese socialisten en sociaal-democraten verlangen een wereldwijd antwoord op deze wereldwijde verandering. Wij zullen proberen de V.S. en de grootste zich ontwikkelende landen te betrekken bij het VN-Kaderverdrag inzake Klimaatverandering;
 - Klimaatverandering en de bestrijding van de wereldwijde opwarming kunnen vreselijke sociale gevolgen hebben. Dit mogen we niet uit het oog verliezen op nationaal, Europees en internationaal niveau;
 - Samenwerking met ontwikkelingslanden die afhankelijk zijn van energie-import moet de investeringen in een duurzame, ecologische binnenlandse energieproductie bevorderen. Hun toegang tot geïmporteerde energie moet worden gewaarborgd,

manifesto2009.pes.org
Yourspace

terwijl een schadelijke concurrentie tussen hen en ontwikkelde landen moet worden voorkomen.

4. Vragen voor de vastlegging van een progressieve EU-visie en -politiek voor 2009-2014

1. Welke prioriteiten en welk beleid moet de EU hanteren in de strijd tegen wereldwijde opwarming?
2. Hoe kan Europa ontwikkelingslanden helpen bij het verminderen van de CO2-uitstoot?
3. Hoe kan Europa zijn afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen?
4. Wat kunnen burgers doen om de wereldwijde opwarming tegen te gaan?
5. Hoe kunnen maatschappelijke organisaties bijdragen aan een duurzame economie en samenleving?
6. Hoe kunnen we duurzame economische groei en de aanpak van klimaatverandering combineren?
7. Welke economische en fiscale stimulansen zullen de benodigde omschakeling naar een CO2-arme economie vergemakkelijken?
8. Wat zijn de belangrijkste technologische gebieden voor een groene industriële revolutie?
9. Hoe kunnen we de juiste mix organiseren van private en publieke investeringen, initiatieven van burgers en politiek leiderschap voor een efficiënt klimaatveranderingsbeleid?
10. Welke energieprioriteiten moet Europa hanteren in zijn buitenlands beleid?
11. Hoe kan de EU de leiding nemen in de ontwikkeling van een Kyoto-kader na 2012?

